

عنوان مقاله:

بررسی تحلیلی تفاوت کاربرد اقلیمی حکمی نور در معماری سبک آذری ایران

محل انتشار:

چهارمین همایش ملی فناوری های نوین در مهندسی معماری، عمران و شهرسازی ایران (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

زیا براتی ده کهنه - دانشجوی ارشد مهندسی معماری، موسسه آموزش عالی جهاد دانشگاهی خوزستان، ایران.

مجتبی عبیدادی - دانشجوی ارشد مهندسی معماری، موسسه آموزش عالی جهاد دانشگاهی خوزستان، ایران

محمدعلی کاظم زاده رائف - عضو هیات علمی گروه مهندسی معماری، موسسه آموزش عالی جهاد دانشگاهی خوزستان، ایران

صبا میردربیکوندی - مدرس مدعو گروه آموزشی مهندسی معماری، موسسه آموزش عالی جهاد دانشگاهی خوزستان، ایران

خلاصه مقاله:

از شاخص ترین بناهای دوره معماری اسلامی ایران، مساجد هستند و هنرمند مسلمان غالبا کوشیده است تا عناصر بکار رفته در مساجد را در خدمت روح و معنویات مسجد قرار دهد. در تمام ادیان الهی از گذشته تا حال، نور از اهمیت ویژه ای برخوردار بوده است. در معماری سبک آذری ایران نیز نور علاوه بر روشنایی، جلوه ای از حضور حق تعالی است و به عنوان یکی از مهم ترین عناصر تعریف فضا در مساجد و اماکن مقدس بوده است. یکی از شاخص ترین مساجد شیوه آذری در دوران تیموریان، مسجد گوهرشاد مشهد و مسجد جامع یزد است. در معماری این دوره در بناها از عناصر مختلف نورگیر مانند پنجره، شباک، هورنو و استفاده شده است. در این پژوهش سعی شده به چگونگی و نحوه نورگیری مسجد گوهرشاد مشهد با توجه به معیارهای اقلیمی و حکمی پرداخته شده و میزان نورگیری فضاهای اصلی مسجد از طریق عناصر مختلف نورگیری مورد تحلیل قرار گیرد. از نتایج و دستاوردهای تحقیق حاضر، می توان به در روند تکامل معماری ایرانی، سیر افزایش فضا و کاهش ماده یا ظریف شدن سازه بناها اشاره نمود. که باعث افزایش ارتباط بین درون و بیرون و حضور بیشینه ی نور در فضاهای داخلی می گردد. اما نکته مهم اینکه در بررسی نمونه های مطالعاتی به طور همزمان افزایش سلسله مراتب دسترسی و افزایش لایه های مختلف فضایی مشاهده می شود که سبب پیچیدگی در پلان، فضاهای داخلی و رابطه بین درون و بیرون و افزایش ایهام و ابهام می گردد. موارد مذکور مبین این نکته هستند که افزایش کمی نورگیری و رابطه ی بین درون و بیرون فیزیکی عمدتا مد نظر نبوده و مسایل و راهکارهای اقلیمی نقش عمده ای در طراحی معماری مساجد ایرانی داشته است. در این پژوهش از شیوه تحقیقی، تحلیلی توصیفی و با استفاده از منابع کتابخانه ای مراکز علمی و دانشگاهی و نشریه های مرتبط با موضوع پژوهش انجام گردیده است.

کلمات کلیدی:

اقلیم، حکمت، نور، سبک آذری، مسجد گوهرشاد، مسجد جامع یزد

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1291073>

